

Oponentský posudok na dizertačnú prácu Petra Polu *prolegomena k problematice osamělosti*

Petr Pola si pre svoju dizertačnú prácu zvolil tému, ktorá rozhodne nepatrí medzi periodicky opakujúce sa a variované témy. Jeho témou sa stala osamelosť vo všetkých možných významoch slova. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že táto téma nie je hodná filozoficko-estetickéj interpretácie, avšak ako sa čitateľ začíta do Polovho textu, tak čitateľ veľmi rýchlo zistí, že je to téma dôležitá a že sa jej venovali mnohé filozofické authority filozofického a estetického myslenia prevažne minulého storočia.

Doktorand Petr Pola sa venuje piatim okruhom, ktoré sú úzko prepojené a spoločným spájajúcim článkom je osamelosť. Všíma si existenciálnu osamelosť, hovorí o pôvode izolovanej existencie, odlišuje existenciálnu osamelosť od osamelosti bytia a jeho záujem siaha až k esenciálnej samote a osamelosti zmyslového. Ak je reč o osamelosti zmyslového, tak je samozrejme v centre pozornosti estetická problematika umenia, ktorej Pola venuje primeranú pozornosť.

Na začiatku bolo spomenuté, že s osamelosťou alebo samotou ako problémom sa zaoberalo mnoho významných mysliteľov, pričom nie všetci boli filozofi alebo esteticci. Medzi tými, ktorým Pola venuje svoj interpretačný záujem, nachádzame aj psychológov či literárnych vedcov. Pola postupuje naprieč rôznymi diskurzmi, a jeho napredovanie je motivované jedinou intenciou. Z hrúbky rôznych textov formovaných rôznymi diskurzivnými žánrami a disciplínami extrahuje tie časti, v ktorých sa rôznym spôsobom spomína samota či osamelosť. Z tejto heterogénnej mozaiky fragmentov potom vytvára vlastný text, ktorý jednotlivé fragmenty usporadúva do tematicky a argumentačne konzistentného textu. Pola sa nepokúsil o to, aby jednotlivé fragmenty účelovo interpretoval a tieto účelové interpretácie podriadil vopred sformulovanej predstave o tom, čo samota alebo osamelosť je. Naopak, išlo mu o to, aby najprv z rôznych textov extrahoval názory na samotu či osamelosť a následne poukázal, čím sa diferencujú od iných názorov. Takto sa mu podarilo nielen odhaliť jemné diferencie medzi jednotlivými názormi, ale aj poukázať na to, aká nová dimenzia s tým či oným názorom vstúpila do hry.

Text dizertačnej práce Petra Polu, ako to nakoniec avizuje aj titul práce, má povahu úvodu do tejto, v českom a slovenskom filozofickom alebo estetickom kontexte, novej problematiky. Za najdôležitejší výťažok Polovho textového výskumu považuje

podarenú systematizáciu rôznych názorov a to systematizáciu, ktorá nepotláča osobitosti a prínosy jednotlivých koncepcií osamelosti. Oceňujem aj doktorandovu schopnosť prechádzať od ontologickej k existenciálnej osamelosti, od osamelosti k samote a podobne. Celkovo si dovoľím tvrdiť, že predložená dizertačná práca je dobrá práca, jej autor ukázal schopnosť samostatne myslieť, citlivo interpretovať názory iných, rešpektovať osobitosti rôznych diskurzov. Zaiste dizertačná práca môže mať aj nedostatky, ja som však našiel niekoľko preklepov, ktoré sú však k rozsahu textu zanedbateľné. Všetko, čo bolo doteraz na adresu dizertačnej práce Petra Polu *Prolegomena k problematice osamělosti* povedané ma oprávňuje konštatovať, že navrhujem dizertačnú prácu pripustiť na obhajobu, hodnotím ju stupňom **prospel** a po úspešnej obhajobe priznať jej autorovi titul **PhD**.

V Bratislave 6. 7. 2015

prof. PhDr. Peter Michalovič, PhD.